

[Else Zeuthen.]

mindst efter krigen, har der været en stærkt stigende anvendelse af nye kemikalier i levnedsmiddelproduktionen, kemikalier, hvis virkning man ikke kender tilstrækkeligt til, og ofte bliver man stillet over for det spørgsmål mand og mand imellem, om det virkelig kan være sundt for et menneske at indtage så mange kunstige næringsstoffer. Vi ser derfor også, at mere fremskredne lande som De Forenede Stater, Sverige og Schweiz har oprettet store statslaboratorier til udforskning af disse spørgsmål. I den betænkning, der ligger til grund for lovforslaget, oplyses det således, at det antal kemiske forbindelser, der i 1952 anvendtes i levnedsmidler i USA, var over 700, og når dertil kommer, at der på omtrent samme tidspunkt i Sverige alene af kunstige farvestoffer anvendtes 110 forskellige sorter, forstår man problemets rækkevidde. Hertil kommer også adskillige moderne insektbekæmpende midler som DDT o. s. v., som det allerede har været fremhævet, og virkningerne af radium o. lign. Om enkelte stoffer som f. eks. anilinfarvestoffer ved man, at de er kræftfremkaldende, og om visse sødestoffer, at de har alvorlige giftvirkninger, og de er derfor blevet forbudt herhjemme.

Disse forhold fremhæver nødvendigheden af, at hele problemet gøres til genstand for grundig undersøgelse, så meget mere som der knytter sig store økonomiske problemer til anvendelsen af kemikalier, f. eks. til bekæmpelse af skadedyr, til gødningsstoffer, konserveringsmidler o. s. v.; og hertil kommer yderligere, at visse lande, heriblandt Vesttyskland, ved nye love vil stille skærpede krav om garanti for de indførte levnedsmidlers sundhedsmæssige kvalitet, så alene af eksport hensyn vil oprettelsen af det foreslåede institut være en meget betydningfuld foranstaltning.

Hvad selve forslaget om instituttets opbygning angår, synes det rimeligt, idet det væsentlig, bortset fra instituttet for levnedsmiddeltoksikologi, bygger på institutioner, der findes i forvejen, såvel statens laboratorier i København som de kommunale levnedsmiddellaboratorier, der findes spredt ud over landet. Når udgifterne til instituttets oprettelse alligevel bliver store, skyldes det byggeomkostningerne. I denne

forbindelse vil jeg gerne på min gruppes vegne sige, at vi beklager de store udgifter, og at vi gerne i udvalget vil drøfte mulighederne for at nedbringe dem.

F. eks. vil vi foreslå, at man undersøger, hvorvidt det skulle være muligt at placere instituttet på husholdningsrådets grund, hvor der menes at være plads til det. Der er to synspunkter, der endvidere gør sig gældende. For det første vil denne placering imødekomme det ønskelige i at komme seruminstituttet nærmere, for det andet vil der herved opstå muligheder for at udfylde lokaler og rum, som der eventuelt ikke skulle være fyldestgørende brug for inden for husholdningsrådets eget område.

Endelig vil vi gerne ligesom for øvrigt det ærede medlem hr. Henry Hansen, drøfte mulighederne for større nordisk samarbejde inden for det forskningsmæssige felt, således som der for øvrigt åbnes mulighed for det i lovforslagets § 4. Der er noget vist urimeligt i, at man i hvert af landene arbejder med alle de samme problemer, og man kan derfor opkaste det spørgsmål, om en vis arbejdsdeling ikke ville være fordelagtig både videnskabeligt og økonomisk.

Ud fra disse synspunkter vil det radikale venstre tilsige en velvillig behandling af lovforslaget.

Alfred Jørgensen: Et studium af det forhåndenværende materiale giver indtryk af, at det vil være ønskeligt at oprette et levnedsmiddelinstitut, således som den højtærede indenrigsminister foreslår på grundlag af en betænkning, afgivet af et udvalg, som i 1954 blev nedsat af indenrigsministeren til undersøgelse af disse forhold.

Såvel af de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, som af ministerens fremsættelse fremgår det, hvor vigtigt det er, at der foretages en kontrol med levnedsmidlerne, både af hensyn til sundhedstilstanden her i landet og af hensyn til den garanti, der må kunne gives for de fødevarer, der er bestemt til eksport. Efterhånden som andre lande, også lande, der modtager vore landbrugsprodukter, selv etablerer en sådan kontrol, nødes vi, om vi vil opretholde vor førende stilling, til at træffe sådanne foranstaltninger, at vi kan yde fuld garanti for varernes sundhedsmæssige kvalitet. Den omstændighed, at andre nordiske lande har